

පිරිවැයකරණයේ වැදගත්කම

පිරිවැය යනු කුමක්ද?

පිරිවැය යනු ඔබගේ ව්‍යාපාරයේ නිෂ්පාදන හෝ සේවාවන් නිපදවීම හා අලෙවි කිරීම සඳහා ව්‍යාපාරය විසින් වැයකරනු ලබන සියළුම වියදම්ය. උදාහරණ: සුහද බේකරියට අදාලව පිටි මිලට ගැනීම, සීනි මිලට ගැනීම, ලුණු මිලට ගැනීම, සේවක වැටුප් ගෙවීම, විදුලිය වියදම් ගෙවීම, පිටි මිශ්‍රණ යන්ත්‍රයක් ගැනීම

පිරිවැයකරණය යනු කුමක්ද?

භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනයකර අලෙවි කිරීම හෝ සේවාවක් සැපයීම සඳහා වැය කරන මුළු වියදම් ගණනය කරන ආකාරය පිරිවැයකරණය ලෙස හැඳින්වේ.

පිරිවැය වර්ග කිරීම

ව්‍යාපාරවල දක්නට ලැබෙන පිරිවැය මූලික කොටස් දෙකකට බෙදිය හැකිය.

1. සෘජු පිරිවැය (විචල්‍ය පිරිවැය)
2. වක්‍ර පිරිවැය (ස්ථාවර පිරිවැය)

ඒ අනුව මුළු පිරිවැය සකස්වන්නේ පහත ආකාරයටය.

$$\text{මුළු පිරිවැය} = \text{සෘජු පිරිවැය} + \text{වක්‍ර පිරිවැය}$$

ඔබේ ව්‍යාපාරයේ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන එක් එක් භාණ්ඩයේ මිල නියම කිරීමට පෙර, ඒවායේ පිරිවැය ගණනය කිරීමක් කළ යුතුය.

සෘජු පිරිවැය හඳුනාගනිමු

නිෂ්පාදකයෙකුට හෝ සේවා ආයතනයක් පවත්වාගෙන යන අයෙකුට, එම භාණ්ඩය නිපදවීමට හෝ සේවාව සැපයීමට කෙලින්ම සම්බන්ධවන වියදම්ය.

උදා: සුහද බේකරියේ පිටි, සීනි, ලුණු, පාන් පුලුස්සාගැනීමට ගෙවන වැටුප්

සෘජු පිරිවැයක් තුළ පහත සඳහන් ලක්ෂණ ඇතුළත්වේ.

- නිෂ්පාදන ඒකක සංඛ්‍යාවක් සමඟ සෘජුව වෙනස්වීම
- ගණනය කිරීම පහසු වීම
- මුළු පිරිවැයෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වීම

ගුණාකේත ගනිදාරවිච්චි
ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධන කලමනාකාර
අලෙවි අංශය

සෘජු පිරිවැය වර්ග කිරීම

සෘජු පිරිවැය මූලික වර්ග දෙකකට බෙදිය හැකිය.

- සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය
- සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය

සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය

භාණ්ඩ හා සේවාවන් නිෂ්පාදනයට හෝ අලෙවියට සෘජුව සම්බන්ධවන කොටස් හෝ අමුද්‍රව්‍ය සඳහා වැයවන සියළු ආකාරයේ වියදම් සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය ලෙස සැලකේ. උදාහරණ: බේකරියක පිටි, සීනි, ලුණු, සීස්ට් සඳහා දරණ වියදම්.

සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය

භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ හෝ සේවා සැපයීමේ නිරත ව්‍යාපාරවල, එකී නිෂ්පාදනයට හෝ සේවාවලට කෙලින්ම බලපාන නැතහොත් දායකවන මූලිකයන්ට ගෙවන දීමනා සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය ලෙස හැඳින්වේ.

උදා: බේකරියක පාන් පුළුස්සන්නාට ගෙවන වැටුප, ඇවෑම් කම්හලක සේවිකාවන්ට ගෙවන වැටුප, වඩු කැමැත්තාලාච්චි ක වඩු වැඩ කරන සේවකයන්ට ගෙවන වැටුප

වක්‍ර පිරිවැය

විනාශීය නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයක ඉහතින් සඳහන් කළ සෘජු පිරිවැයට (සෘජු ද්‍රව්‍ය හා සෘජු ශ්‍රමය) අමුණව, එකී ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යෑම සඳහා දරන වියදම්ද ඇත. උදාහරණ වශයෙන් ගෙවල් කුලී, විදුලිය, ප්‍රවාහනය, අළුත්වැඩියා, ප්‍රවාරණ බෙදාහැරීම් වැනි වියදම්. ඒවායේ ලක්ෂණ වන්නේ,

- ✦ නිෂ්පාදනයට සෘජුව සම්බන්ධ නොවීම
- ✦ පොදුවේ දරා ඇති බව,
- ✦ නිෂ්පාදන ඒකක සමඟ සෘජුව වෙනස් නොවීම යනාදියයි.

මෙවා සියලුම වකු වියදම් ලෙස සැලකේ. මෙම වියදම් ව්‍යාපාරයේ සමස්ත තත්වය වෙනුවෙන් දරා ඇති බවක් පෙනේ. ඒ නිසා මෙම වියදම්වලට පොදු කාර්ය වියදම් යයිද කියනු ලැබේ.

මෙකී පොදු කාර්යය වියදම් වර්ග කීපයකට බෙදිය හැකිය.

- > නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය වියදම්
- > ආයතන හා පරිපාලන පොදුකාර්ය වියදම්
- > අලෙවිකරණ පොදුකාර්ය වියදම්
- > මූල්‍ය හා වෙනත් පොදුකාර්යය වියදම්

නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය වියදම්

සෘජු ද්‍රව්‍ය, සෘජු ශ්‍රමය හැරුණු විට නිෂ්පාදනය වෙනුවෙන් දැරීමට සිදුවන අනිකුත් පිරිවැය. උදා: කර්මාන්තශාලා කුලිය, මුරකරුගේ වැටුප, වරිපනම් හා රක්ෂණ ගාස්තු, කර්මාන්තශාලා, විදුලිය ආදිය.

ආයතන හා පරිපාලන වියදම්

ව්‍යාපාරයේ කාර්යාලය හා අනිකුත් කටයුතු මෙහෙයවීම හා පාලනය සඳහා දරණ ලද වියදම් මෙයින් අදහස් කෙරේ. උදා: දුරකථන, විදුලිය, කාර්යාල සේවක වේතන, කාර්යාල උපකරණ නඩත්තු වියදම්, කාර්යාලීය නඩත්තු වියදම්, කාර්යාල ගෘහභාණ්ඩ ක්ෂයවීම් යනාදිය.

අලෙවිකරණ පොදුකාර්ය වියදම්

භාණ්ඩ බෙදාහැරීමේ හා විකිණීමට සම්බන්ධ වියදම් මේ වර්ගයට අයත් වේ. උදා: විකුණුම් කොමිස්, ප්‍රචාරණ වියදම්, බෙදාහැරීමේ සේවක වේතන, බෙදාහැරීමේ වාහන නඩත්තු හා අලුත්වැඩියා වියදම්, වාහන ක්ෂයවීම් යනාදිය.

මූල්‍ය හා අනිකුත් පොදුකාර්ය වියදම්

මූල්‍ය කටයුතු මෙහෙයවීම සඳහා අදාළ හා ඉහත වර්ගයන් අන්තර්විෂ්ට දෘෂ්ටි කෝණයක සියලු වියදම් මේ වර්ගයට අයත්වේ. උදා: බැංකු ගාස්තු, අයිරා පොලී, වෙත්පත් ගාස්තු, පරිත්‍යාග, ප්‍රකාශන මාසිකවලට අයවන හා ගිණිහෙන්නට ගාස්තු ආදිය.

ඉහත ආකාරයට සියලු වියදම් හඳුනාගත් පසු,

$$\boxed{\text{සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය}} + \boxed{\text{සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය}} + \boxed{\text{වකු පිරිවැය}} = \boxed{\text{මුළු පිරිවැය}}$$

මුළු පිරිවැය නිශ්චය කරගත හැකිය.

බබට පිරිවැයකරණය වැදගත් වන්නේ ඇයි?

මූලික කරුණු 4 ක් නිසා මෙය වැදගත්ය.

- භාණ්ඩ හා සේවා වල මිල නියම කිරීමට,
- පිරිවැය අඩුකිරීමට හා පාලනය කිරීමට
- හොඳ තීරණ ගැනීමට
- අනාගත සැලසුම් සකස් කිරීමට

නිෂ්පාදකයෙකුගේ පිරිවැය ගණනය කිරීම

මෙහිදී පහත පියවර අනුගමනය කළ යුතුය

- > සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය ගණනය කරන්න → පියවර 1
- > සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය ගණනය කරන්න → පියවර 2
- > වකු පිරිවැය ගණනය කරන්න → පියවර 3
- > මුළු පිරිවැය ගණනය කරන්න → පියවර 4

උදාහරණයක් වශයෙන් ආසීර් ගාමන්ට් ආයතනයේ කාන්තා හැට්ටයක් සඳහා යන මුළු පිරිවැය ගණනය කර බලමු.

පළමු පියවර: එක් හැට්ටයක් සඳහා සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය ගණනය කරමු.

අමුද්‍රව්‍ය	ගැණුම් මිල (රු.)	ඒකකයක අවශ්‍ය ප්‍රමාණය	ඒකකයක වියදම් රු.
රේ	මීටර් 1 - 150	මීටර් 1 1/2	225.00
බොන්තම්	දැසීම 1 - රු. 60	බො. 5යි	25.00
මෝල්ඩර් පැඩ්	එකක් රු. 4	2 යි	8.0
			258.00

දෙවන පියවර: සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය ගණනය කරමු

සේවකයා	මසකට වැඩකරන පැය ගනන	මාසික වැටුප (රු.)	මසකට නිෂ්පාදනයේ සෙවෙන පැය ගණන
ඇලුම් මසන්නි	පැය 192	6000/-	192
දැව් කාරිනි	පැය 192	4000/-	192
		10000	384

ඇලුම් මැසීමේ පැයකට ගෙවන වැටුප ගණනය කිරීම සඳහා,

$$\frac{\text{මුළු වැටුප}}{\text{මුළු නිෂ්පාදන පැය}} = \frac{10000}{384}$$

යන ආකාරයට සෙවිය යුතුය. එවිට පැයක වැටුප රු. 25.38 ක් වේ. මෙහිදී නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා ගතකරන කාලය පමණක් සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

ඒ අනුව එකී නිෂ්පාදන ඒකකයක් සඳහා යන සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය ගණනය කිරීම පහත ආකාරයට කළ යුතුවේ. මේ සඳහා එක් හැට්ටයක් මැසීමට ගත වන කාලය දැනගැනීම මූලික වේ. ඒ අනුව ආසිරි ගාමන්ටි ආයතනයේ එක් හැට්ටයක් මසා නිම කිරීම සඳහා පැය 1 විනාඩි 30 ක් ගත වේ යැයි සිතමු. එවිට එකී හැට්ටයකට යන සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය මෙසේ ගණන් බැලිය හැකිය.

$$\frac{\text{පැයක සෘජු වැටුප}}{\text{විනාඩි 60}} \times \text{ගතවන කාලය පැය}$$

යන ක්‍රමයට ගණනය කළ හැකිය.

$$\begin{aligned} \text{ඒ අනුව } & \frac{25.38}{60} \times \text{පැය 1.30 (විනාඩි 90)} \\ & = \text{රු. 38.20 ක් වේ} \end{aligned}$$

3 පියවර: ඒකකයක වකු පිරිවැය ගණනය කිරීම කළ යුතුය. මේ සඳහා මාසයකට දැරීමට සිදුවන සියලු වකු පිරිවැය ගණන් බලා ඒ අනුව කළ යුතුය.

උදාහරණයක් ලෙස ආසිරි ගාමන්ටි ආයතනයේ මාසයක විදුලිය, වකු වැටුප, දුරකථන, ගොඩනැගිලි කුලී, වර්පනම් බදු, රක්ෂණය, පරිපාලන වියදම් ඇතුළු අනිකුත් සියලු වකු වියදම් රු. 18000 ක් යයි සිතමු. මෙම ආයතනයේ නිෂ්පාදන පැය 394 සඳහා දැරීමට සිදුවන පොදු කාර්ය හෙවත් වකු පිරිවැය රු. 18000ක් බව පෙනේ. එනිසා නිෂ්පාදන පැයක වකු වියදම ගණනය කිරීම සඳහා,

මුළු පොදුකාර්ය පිරිවැය
නිෂ්පාදන පැය ගණන

යන ක්‍රමය අනුගමනය කළ යුතුය.

$$\begin{aligned} \text{එවිට } & \frac{18000}{394} = \text{රු. 43.70 කි. පැයක වකු වියදම} \\ & \text{කාන්තා හැට්ටයක් මැස්ම සඳහා පැය 1 විනාඩි 30 ක්} \\ & \text{ගතවේ. නම, වකු වියදම් ප්‍රමාණය} \end{aligned}$$

$$\frac{\text{පැයක වකු පිරිවැය}}{\text{විනාඩි 60}} \times \text{ගතවන කාලය}$$

$$= \frac{47.70}{60} \times \text{පැය 1 විනාඩි 30 (විනාඩි 90)}$$

$$\text{එමනිසා හැට්ටයකට යන වකු පිරිවැය} = \text{රු. 68.55}$$

මේ ගණනය කිරීම් සියල්ලක්ම කළ පසු මුළු පිරිවැය මෙසේ දැනගත හැකිය.

1. පළමු පියවර - සෘජු ද්‍රව්‍ය පිරිවැය	රු. 258.00
2. දෙවන පියවර - සෘජු ශ්‍රම පිරිවැය	රු. 38.00
3. තුන්වන පියවර - වකු පිරිවැය	රු. 68.55
4. හතරවන පියවර - මුළු පිරිවැය	රු. <u>364.55</u>

ඉහත ආකාරයට ඔබේ නිෂ්පාදනයන්ට යන මුළු පිරිවැය කොපමණද යන්න ගණනය කරගත් පසු, අප ඉහතින් පෙන්වන ලද අරමුණු ඉටුකර ගත හැකිය.

කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලීය ප්‍රකාශන

නිතර සහ ටරපන්ටයින් නිෂ්පාදනය සහ තත්ත්වය උසස් කිරීම අන්තර්ගතය

- පෙට්‍රෝලියම් ද්‍රාවක සහ ද්‍රාවකවල ගුණාංග
- Raw Materials Used in the Manufacture of Thinner
- නිතර නිෂ්පාදන
- Thinner
- නිතර වර්ගවල තිබිය යුතු අවශ්‍යතා
- Specification for Thinner
- නිත්‍ය නිෂ්පාදනයේදී භාවිතාවන ද්‍රාවක, එහි අවශ්‍යතාවය සහ මතුවන ගැටළු
- ටර්පන්ටයින් නිෂ්පාදනය
- Specification for Turpentine
- ඇසුරුම සහ ලේබලිකරණය
- නිතර නිෂ්පාදනයේදී සිදුවිය හැකි වෘත්තීය සෞඛ්‍ය ආපදා
- කර්මාන්ත ශාලාවක විධිමත් සැලැස්මක අවශ්‍යතාව
- කර්මාන්තායතනයක කාර්යක්ෂමතාවට සහ ඵලදායිතාවට එස් - 5 සංකල්පයේ වැදගත්කම
- Solvents for Safe Handling
- Solvents for Paint Industries
- Specifications and Applications of Solvents

